

Kázeň z ev. Služieb Božích v Bratislave (NK), 14. 4. 2024, 8.30/10.00 hod.,

2.po Veľ. noci, **ES: 121, 512, 125, 288, A 34 ep: 1Pt 5, 1-7; ev: J 10, 1-4 Ž 100, 1-5**

Ján 10, 11 - 16: ¹¹ *Ja som dobrý pastier. Dobrý pastier život kladie za ovce. ¹² Nájomník a ten, čo nie je pastier, a ovce nie sú jeho, (keď) vidí prichádzať vlka, opúšťa ovce a uteká, a vlk ich chytá a rozháňa; ¹³ nájomník uteká, pretože je nájomník, a nedbá o ovce. ¹⁴ Ja som dobrý pastier: poznám svoje a mňa poznajú moje, ¹⁵ ako ma pozná Otec, aj ja poznám Otca, a život kladiem za ovce. ¹⁶ Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím viesť, a počujú môj hlas, a bude jedno stádo a jeden pastier.*

Milí bratia, milé sestry!

Dobrý pastier - nie prívlastok ale titul

V Žalmoch (80, 1; 23, 1) nachádzame titul Pána Boha ako Pastiera Izraela. Rovnako v knihe Žalmov (100, 3) je Boží ľud označený ako ľud Hospodinovej pastvy.

Viacerí vládcovia v staroveku i stredoveku sa nechávali oslovovať Dobrý pastier. Dnes sa od takého titulovania vrchnosti v spoločnosti upustilo. Nezriedka by bolo iróniou. Ved' koľko našich vládcov to myslí s nami dobre? Koľkým z nich ležia na srdci ovce - teda my, bežní ľudia? Kto z nich vyháňa vlkov od nás aj z nás? A naopak, kto je skôr vlkom, ktorý rozoštváva

a hryzie, ako **starostlivým a odvážnym pastierom?**

Práve takým, starostlivým a odvážnym, mal a má byť pastier - teda ten, kto vedie ľudí. Starostlivým a odvážnym musel byť aj pastier zvierat.

Pastier - drsná a nebezpečná robota

Byť pastierom v biblických časoch nebola pokojná, romantická práca, ale **drsná a neraz aj veľmi nebezpečná robota**. Pastier so svojimi stádami prekonával veľké vzdialenosti. Izrael nebol jednou veľkou zelenou pastvinou, ale skôr kamenistou, polopúštnou krajinou. **Úlohou pastiera bolo priviesť svoje ovce tam, kde bola pastva a predovšetkým voda.** Musel svoje **stádo chrániť pred divou zverou, stratené zvieratá v nehostinnej krajine pohľadať a zranené ošetriť.** Pastier bol nielen strážcom, ale aj sprievodcom, opatrovateľom, lekárom a ochrancom. V prenesenom zmysle slova by takým by mal byť dobrý politik, manažér aj farár. Slovo „pastor“, podnes používané v cirkvi, ostatne neznamená nič iné ako „pastier“.

Pekný pastier - pastier, aký má byť

V Biblii nájdeme príklady dobrých aj zlých pastierov. Niektorí z nich (Mojžiš, Saul, Dávid) najprv vsuknú pásli zvieratá a neskôr sa stali pastiermi ľudí. Každý z nich mal aj nemalé chyby a nevyhol sa zlyhaniu. V SZ sa opakovane objavuje proroctvo, **že Boh pošle pre svoj ľud Izrael zvláštneho pastiera** (Ezechiel 34, 23; 37, 24). Tento Boží sľub sa naplnil v Ježišovi. Pozoruhodné je že keď Pán Ježiš o sebe hovorí ako o dobrom pastierovi, pôvodný text NZ-vy nepoužíva výraz *dobry* či *pravý*, ale grécke **καλός** - doslova *pekny*. Nejde tu o to, že by bol Ježiš mimoriadny fešák. Výraz **„pekny pastier“** treba chápať v zmysle: **ideálny, vzorový - modelový pastier**. Áno, Pán Ježiš je Ten, ktorého predpovedali proroci a cez ktorého sa sám Boh stará o svoje stádo. Veď Ježiš je Boží Syn - je **pastier, aký má byť**. Nie je nájomníkom - najatým pastierom, pre ktorého sú ovce len prostriedkom, ako si zarobiť peniaze a ktorý k nim nemá iný, ako zisťujúci vzťah. Nájomník ovce nechráni, nezáleží mu na nich. **Ježiš** je najlepším pastierom, akého my, ovce v Jeho stáde, môžeme mať. Je **ideálny, vzorový - modelový pastier**.

Akého pastiera máme v Ježišovi si uvedomíme, keď poznáme hrôzu vlka

Vlk má 42 zubov. Jeho tesáky sú dlhé až 6,5 centimetra. Sila jeho hryzu je 27 barov. Pre porovnanie sila hryzu psa - nemeckého ovčiaka je len polovičná. Vlk je vytrvalý v chôdzi i v behu. Má výborný sluch. Na otvorenom priestranstve počuje do 8 km. Skvelý je aj jeho čuch. Vie zavetriť pach až do 3 km. Vlk loví vždy v noci. Koristou sa mu stávajú tie slabšie, choré či osamelé jedince. Vlk stádo rozháňa. Loví spravidla v svorke. Svorca vlkov dokáže zdolať korisť, ktorej hmotnosť zodpovedá súčtu hmotnosti členov vlčej svorky. **Ovce sa vlka zľaknú. Pre prežitie oviec je kľúčové, či sa nezľakne pastier**, keď sa ocitne tvárou v tvár silnému, nebezpečnému vlkovi. Keby bol pastier pastierom iba preto, aby zarobil peniaze, takýto nájomník ujde a nechá stádo napospas šelme. Ježiš je **pastier, aký má byť**. Ovce sú jeho majetkom, sú Mu blízke, všetky ich pozná po mene. V Getsemane vyprosil silu a pozbieral odvahu postaviť sa vlkovi, ktorým je diabol. **Dobry pastier Ježiš si nezachraňuje si vlastnú kožu, ale nastavuje ju. Bojuje o záchranu oviec, nasadzuje za ne svoj život. Tento boj stál Ježiša život**. Vlk pastiera zabil, no ovce neutrpeli ujmu. **„Dobry pastier život kladie za ovce“**, povedal Ježiš. Môže pastier urobiť pre svoje stádo viac? Nie!

Ježiš je krásny – najlepší – ideálny, vzorový pastier, ktorý za nás položil svoj život na kríži. Vyháňa vlkov od nás aj z nás.

Čo sa stane s ovcami po smrti Pastiera Ježiša?

Boh vzkriesil z mŕtvych Pastiera oviec

Prišla Veľká noc. List Židom (13, 20) svedčí, že **Boh** pokoja **vzkriesil z mŕtvych Pastiera oviec**, veľkého krvou večnej zmluvy, nášho Pána Ježiša. Dobrý pastier vstal z mŕtvych! Žije aj dnes a stále je najlepším pastierom na svete. Aj dnes volá svoje ovce po mene, aj dnes sa o ne zaujíma a s láskou stará.

Dobrému pastierovi ležia ovce na srdci

Dobrý pastier pozná svoje ovce a ony poznajú Jeho.

To, že ich pastier pozná znamená, že **ovce Mu ležia na srdci**. Aj keď sa ovce správajú neraz nerozumne až hlúpo, pastier ich má rád. Obetuje sa za ne.

Všetci pastieri napokon majú ovce len kvôli úžitku. **Hodnota oviec je daná mierou ich užitočnosti**.

Iba dobrý pastier Ježiš meria cenu oviec svojou láskou.

Vskutku, evanjelium neprináša kapitolu z teórie živočíšnej výroby. **Máme** v ňom **do činenia s**

Božou múdrosťou. Tá sa od ľudskej podstatne líši. **Slovo o Ježišovom kríži je z ľudského hľadiska bláznovstvom** (1. Korintským 1, 18). Preto sa stretávame s ľuďmi, ktorými Ježišova obeť lásky na kríži nijako nepohne či sa nad ňou pohoršujú. Veria svojmu vlastnému rozumu, nie Božiemu slovu. Božie slovo však hovorí jednoducho a jasne: „*Dobrý pastier život kladie za ovce.*“ V Ježišovi sa to stalo skutočnosťou.

Ovca žije, kým pozná pastierov hlas

Martin Luther povedal, že „**ovca žije, kým pozná pastierov hlas** (či zvuk Jeho palice), **ak ho nepočuje, znamená to, že je medzi vlkmi.**“ A to je jej koniec.

Počúvam(e) hlas dobrého pastiera?

Chodievať na Služby Božie, čítať Bibliu, sýtiť sa Božím slovom a konať podľa neho – to nie je čosi navyše. Je to otázka duchovného života a duchovnej smrti. V Žalme 23, 1 – 3 čítame: „*Hospodin je môj pastier, nebudem mať nedostatku. Na pastvách zelených ma pasie a k vodám osviežujúcim ma privádza. Dušu mi občerstvuje, po spravodlivých cestách vodí ma pre svoje meno.*“ **Žijem – to najzákladnejšie pre život mám – kvôli dobrému pastierovi, ktorý mi ukazuje, čo je správne.** Viera v Ježiša teda neznamena pre nás ochudobnenie,

ale znovu nájdanie samých seba. Pán nám nie je cudzincom, sme Mu blízki až po obeť Jeho života.

V stáde dobrého pastiera sú aj tí, ktorí mi nevoňajú

Ježiš však hovorí aj: „Mám aj iné ovce, ktoré nie sú z tohto ovčince. Aj tie musím viesť, a počujú môj hlas, a bude jedno stádo a jeden pastier.“

Nie sme na svete jediní, na ktorých Ježišovi záleží. Jemu sú vzácní aj ľudia z iných cirkví, z iných národov. On **prišiel dokonca i pre neznabohov, stojí aj o ľudí, ktorí sú toho času v žalostnom stave: duchovne podvyživení, zašpinení, zranení, opustení** – ktorí sú stádom bez pastiera. Ak to tak zostane, tieto ovce zahynú.

Nám možno nám takíto ľudia nevoňajú. **Ak však patríme do Ježišovho stáda, ak je Kristus naším pastierom, máme vedieť, že On chce mať vo svojom stáde aj tých, ktorí nám nevoňajú.** On, dobrý pastier, sa aj nad týmito ovcami zľutováva. Volá ich, priťahuje ich k sebe a pozná ich po mene. Pozýva ich, aby sa pásli s Jeho stádom. Stará sa o ne s rovnakou láskou ako o svoje vlastné. **Hľadá aj tie, ktoré sa odtúlali i tie, ktoré Jeho hlas ešte nepočuli. Nesmieme na to zabúdať. Naopak, v tejto hľadajúcej láske sa máme Pánovi Ježišovi**

podobáť. Inak by nám patrila výčitka adresovaná zlým pastierom (por. Ezechiel 34, 1nn), ktorí len parazitujú na stáde a o zatúlané, zašpinené a choré ovce nedbajú.

Pritom **cieľom** nie priviesť všetky ovce do jednej ohrady, ale vznik jedného stáda – **zjednotenie sa s dobrým pastierom na základe počúvania Jeho hlasu.**

Našou úlohou je povzbudzovať zronených, dodávať odvahu bojazlivým, obväzovať rany zraneným. Pomáhať ďalším počuť hlas dobrého pastiera, bojovať s vlkmi v nich či okolo nich. Tak, ako to robí dobrý Pastier Ježiš pri nás a s nami. Amen.

S použitím: Študijná Biblia (vyd. Porta libri, Bratislava v spolupráci so Slovenskou biblickou spoločnosťou, Banská Bystrica, 2015); Ojndřej Macek J 10, 1 – 16 v: Provázky víry (vyd. Kalich, Praha 2015); Jan Roskovec: Evangelium podle Jana – Český ekumenický komentář k Novému zákonu, svazek 4 (vyd. Centrum biblických studií AVČR a UK v Praze ve spolupráci s Českou biblickou společností, Praha 2020); Werner de Boor: Evangelium podle Jana 1. díl (vyd. Křesťanské sbory v ČSSR 1984); Martin Šefranko, evanjelický a. v. farár